

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XLI. Ignatij intimus erga suos amor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

mentius narrando commotiorem animum præferrent, & recti studio ultra modum flagrantem; verba enim, ut stylo quam lingua lentius, sic & consideratius deduci; & sub oculorum censura scribi, non autem efferri. De absentibus vero, proculque agentibus quos locorum longinquitas, & ignorantia eorum quæ de se scriberentur, à depulsiōe arcebat accusatum, multo iudicabat morosius, præsertim si essent pœna aliqua corrigendi; & fuit cum Roma in Corsicam Sacerdotem è nostris, cautum in paucis, & sagacem transmisit, ut dissimulata persona quasi aliud agens certò indagaret, quæ Patri cuiusdam, mira illic ad Dei gloriam paranti, à mentientibus Catholicum nomen hæreticis obiiciebantur; deformabatur enim eorum literis turbulentus, & seditiosus; quicquid porrò de illo boni, aut secus pernoisset, publicis ad se Primorum auctoritatibus firmatum, referri mandavit. Usque eo in hac re circumspectus, ut emendandas filiorum, aut plectendas culpas, commissurus aliorum consilio, nollet fieri plures earum conscios, quam qui necessarij ad hoc essent. Itaque duobus leue aliquid erratum cum aperuisset, cui vnus sat esse potuerat; non tulit prius ad aram accedere, quam eam maculam confessione ablueret. Quòd autem alterum, tametsi promeritum, præferre alteri, obnoxium vulgo est inuidiæ offensioibus, & quorum interest, pro contemptu id dolent; sollicitè cauit, ne quo suo vel dicto vel facto, alterum alteri, doctrinæ, prudentiæ, sanctimoniam nomine antepone videretur. Petrum Fabrum singulariter amabat, suum in Christo natu primum, habebatque illum in opinione tantæ sanctitatis, & sapientiæ, quantam poscebat administratio Societatis vniuersæ; ubi tamen fuit in vnum conferenda, ab eo, & quouis alio Sociorum, suffragium suum abstinuit, testatus solum, se illum eligere, in quem, vno se dempto, plurimum vota concurrissent. Marcello etiam secundo petente duos è Societate qui sibi in palatio adessent, ad cleri quam meditabatur statuendam reformationem, ipse eum delectum deliberationi multorum credidit. Ne tamen supplenda officia magnis eorum subsidijs priuaret, quæ percipienda ex iis videbantur, quos ad ea censebat idoneos, conditiones fere ponebat in medio, quas inesse iis oportebat qui postularentur ad tractandum quod vertebatur negotium; erantque omnino eæ solæ quas rei natura exigebat. Quo item ex alia parte consultoribus obliquè eius indicium fiebat, qui esset iis conditionum auxilijs præditus, & tacitè significabatur, optimè consulturos, si nequaquam ab eo in electione discederent. Quamobrem delectus eiusmodi, etsi non decernebat Ignatius, eius tamen opus idcirco erant quod toti ab eo proficiscerentur, secluso tantum querimoniarum amare, quem parit in filiis, patris nomen commune, inæquali iure inter æquales gestum, dum eorum vnus palam cæteris rector, melior, laudabilior habetur.

XLI.
Ignatij intus
erga
suos amor.

Opinionem hanc suorum præclaram, sequebatur non dispar erga illos amor, quod est alterum è duobus quæ dicebam valdè illustria in Ignatio fuisse,

fuisse, quodque in regendis religiosis hominibus, singulariter nostris, omnino est necessarium. [Societas Iesu, scribit quadam sua Epistola Franciscus Xaverius, Societas amoris, & concordiae est, à qua omnis inclementia, & feruilis merus, quàm longissimè exulant] dixerat vero paulò ante, Rectorem timeri magis cupidum, quàm amari, & asperitate domina potius, quam paterna teneritudine regnantem, paucos consciturum Societati tirones, plurimos desertores. Quanta splenderet mirabilitate in Ignatio hoc decus plus satis affirmant quæ nonnulli ex primis Partibus diu experti scripsere, totum nempe fuisse ex caritate & amore concretum; occurrentibus nostris eam explicuisse frontem, ea verba dixisse, vt excipere illos intra pectoris sinum videretur; Patrem filiis, quàm Ignatium suis, cariorem vnquam fuisse neminem: neminem in Societate, iam tum late diffusa extitisse, præter vnum (mihi profus ignotum) qui non totis visceribus afficeretur erga illum; neminem quin sibi quidlibet tolerabilius duceret, quàm longè ab eo disungi. Nec ista in nostros paterni amoris testificatio ad præsentem solum, & domi agentes pertinebat, sed æquè ad longè distitos, & vno complexu, filiorum cuique parem affectum diuidebat, de iis eius sermo patrem spirabat amantissimum; illorum ærumnis, inopia, laborum molestiis, vexationibus frangebatur; commendabat illos Deo assiduis precibus, & multa profusione lacrymarum; solabatur etiam quandoque beneuolis, & paræneticis literis, quibus nullum iis iucundius poterat perpeffionum præmium venire. Sic anno 1555. nostrorum in Gallia nonnullos, insectatione clericorum acerrima laborantes solatus est, tantumque iis addidit animorum, vt mori præoptarint, quàm statione abscedere in qua proximorum saluti militabant. Dedit quoque ad Salmeronem consolatorias ex nimia fatigatione Patuij ægrotum, quibus maiorem in modum recreatus, vt primum potuit, responsum hoc reddidit [Ex R. V. literis perspexi, quo animi sensu ex hac mea ægrotatione affecta sit agnosco re ipsa, paterni pectoris amorem & viscera, quibus altè inscriptos nos gerit, certòque mihi hoc persuadeo, eius potissimum impetratu factum quod neque medici, nec eorum pharmaca confecissent. Addat gratiæ huic Deus, in pauperes suos semper beneficus, vt tanto amor non parè respondeam quo R. V. nostrum omnium verus pater, consolatur nos omnes & subleuat.]

Sedenim fructus paternæ in suos caritatis, minime omnium placidi aspectus sterili specie, aut vna verborum, & Epistolarum comitate circumscribent Ignatius, vbicumque spes affulgeret posse illis humana diligentia succuri, nihil omittebat quo illis adesset, eamque ob causam, sanus ægrotusve quis foret, nolebat quenquam sibi vlò modo esse sollicitum, & siue tuendæ, seu refocillandæ valetudini aliunde, quàm à se subsidia quærere, quæ profusissima accuratatione omnibus suggerebat; haudquamquam expectans dum ea peterentur, sed petendi pudorem prouisione, ac liberalitate anteuertens. Ne quæ vero, mente exciderent, adnotabat ea

M n

diligenter,

XLIII.

Suis cura in-
geni præfer-
tim ægrotis
Ignatius profe-
picit.